

ایلام سرزمین خدا این گوهر ناب تاریخ کوردستان و جهان که امروزه ما تنها بخش کوچکی از آنرا بنام ایلام میشناسیم. اما ایلام شامل خوزستان، ایلام کنونی، چهارمحال بختیاری، بوشهر، کهگیلویه و بویراحمد، فارس، لرستان، شیراز و حومه بوده است. بسیاری از باستانشناسان و مورخان بر این عقیده‌اند که ایلام به معنی کوهستان میباشد که اشاره به کوردها دارد. در سوره فتح آیه ۱۶ کتاب قرآن خداوند از محمد می‌خواهد به سوی قومی جنگجو و پر قدرت بروند. ابوه‌ریره درباره این آیه می‌گوید: اینها کوردها هستند، کوردهایی که روی کوه‌ها و تپه‌ها زندگی میکردند و یا از کوه‌ها بالا میرفتند. عبدالله ابن عمر از زبان ابوه‌ریره چنین نقل کرده است که: شما با قومی بجنگ می‌روید که کفش هایشان از پوست دام‌هایشان درست شده است. آشوری‌ها و بابلی‌ها آنرا الامتو خوانده و در دوره حکومت اکراد ساسانی بخشی از سرزمین «پهله» یا «پهلو» بشمار میرفت و اعراب آن را قسمی از سرزمین «جبال» سرزمین اکراد مینامیده‌اند. اکراد اشکانی و سلوکیان آنرا الیمایی میخواندند که مورخان آنرا با الیماییس کتاب قدس یکی میدانند. یونانیان آنرا الیمایی ذکر کرده. لکن ایلامیان نام خویش را «هَلْتَمْتی» به معنی «سرزمین خدا» می‌گفته‌اند و سومریان (اکراد کله سیاه) آن را چنین نگاشته‌اند NIM به معنای «بالا و مرتفع» سرزمین گوتیان وحشی بمعنای جنگاوران نترس. از دیگر اسامی آن در فرهنگ اقوام باستانی کورد چنین است ایلو، لول، لولو، لامو، لام، اکراد لور، لک، کلهور، فیلی، شبک، کاکایی و ارثان تمدن ایلام و شکوه کاسیان قدرتمند میباشد که در برهه‌ای از تاریخ نیز پانصد سال بر بابل و سومر و اکد و اشور (کل عراق تا بیشترین خاک سوریه و اردن امروزی) حکم راندند. آنها وراثانی پادشاهی‌هایی دیگر چون ساسانیان، زندیه، فضلویی، کاکایی، اتابکان لور و غیره هستند. تنبور، عود، ساز چنگ و لیر، ساز زهی،

از کهنترین آلات موسیقی بشر متعلق به این مردمان کهن کوردستان است با قدمت هزاران سال.

ایلام باستان (دولتهای متحد المنافع) یک کنفدراسیون کوردی بود که از چندین پادشاهی تشکیل میشد: پادشاهی اوان/ئاوان (بیشتر ناحیه زاکروس در شرق و جنوب کوردستان و شامل خوزستان/سوزیانا)، سیماشکی یا به تلفظ آشوری، شیمشکی (از کرمانیا تا دریای کاسپین) و انشان (استان امروزی فارس و بوشهر و سواحل خلیج لور تا مرز کرمانیا و بلوچستان). کوردهای نیلام ۲ هزار و اندی سال پیش از میلاد به امپراتوری سوم اور پایان دادند و نهمین شاه سیماشکی را در سوزیانا یعنی دودمان آپارتی یا سو کل مغ‌ها را تشکیل دادند. در منابع آشوری دو گروه از مادها متمایز شده‌اند: «مادهای قدرتمند» به پایتختی همدان و «مادهای دور» ایلامیان و تمام قبایل تا شرق افغانستان.

تاریخ پر شکوه و عظمت ایلام به چهار دوره تقسیم میشود:

۱. نیا-ایلامی: حدود ۳۲۰۰ تا ۲۷۰۰ پ. م (خط نیا-ایلامی در شوش)

۲. ایلام باستان: حدود ۲۷۰۰ تا ۱۶۰۰ پ. م (نخستین اسناد تا دودمان آپرتی)

۳. ایلام میانه: حدود ۱۵۰۰ تا ۱۱۰۰ پ. م (دودمان آنزان تا حمله بابلی‌ها به شوش)

۴. ایلام نو: حدود ۱۱۰۰ تا ۵۳۹ پ. م (۵۳۹ قبل از میلاد آغاز دوره سلسله دوم مادها یعنی پراسوماد/پارسوماد)

خلیل جنگی